

แผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่

The Prevention Plan on Encroachment and Destruction of Forest Resources Suitable for the Areas in Krabi Province

ผู้วิจัย นายชนมวุฒิ เมืองสง¹ อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รศ.ดร.ดุสิต เวชกิจ² (2) รศ.บำเพ็ญ เขียวหวาน²

¹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แขนงวิชาการจัดการการเกษตร สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

²สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ในท้องที่จังหวัดกระบี่ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในด้านการป้องกันรักษาป่า ด้านการมีส่วนร่วม และภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านการป่าไม้ และ(2) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้เป็นประชาชนผู้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ในท้องที่จังหวัดกระบี่ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติการครอบครองเลื่อยโซ่ยนต์แล้ว และเดินทางมารับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์จากนายทะเบียนเลื่อยโซ่ยนต์ ณ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่ จำนวน 2,250 ราย โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย มีจำนวน 340 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวิจัย โดยการคัดเลือกประชาชนผู้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ ที่เป็นตัวแทนจากแต่ละอำเภอภายในท้องที่จังหวัดกระบี่ รวม 8 อำเภอๆ ละ 3 คน รวม 24 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ในท้องที่จังหวัดกระบี่ มีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ต่อการสร้างความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การจัดการพื้นที่ป่า และกระบวนการมีส่วนร่วม และ(2) ความคิดเห็นของผู้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์สามารถนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ ในการจัดทำแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่ได้ 3 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้าใจ 2) ยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่ และ3) ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม

คำสำคัญ แผนการป้องกัน การบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดกระบี่

Abstract

This research's objectives are to (1) study the opinions of chainsaw licensees in Krabi Province about forest resource preservation in terms of forest protection, participation, and local wisdom on forestry, and (2) formulate guidelines of setting an appropriate plan to protect forest resources in the areas of Krabi Province from encroachment and destruction.

This is a survey research conducted on the population of chainsaw licensees in Krabi Province who have their qualifications for possessing the chainsaws checked and travelled to receive the licence from the registrar at the Krabi Provincial Office of Natural Resources and Environment. Two samples were used: a random sample of 340 licensees to answer the questionnaire as a research tool, and a selected sample of 24 licensees (3 from each of 8 districts). Statistics used in the data analysis consisted of frequency, percentile, mean, and standard deviation.

The results are that (1) the chainsaw licensees in the areas of Krabi had a high-level mean of opinions on creating the understanding of forest resource preservation, forest area management, and a participatory process, and (2) the opinions of the chainsaw licensees can be used in forming significant strategies for preparing the Prevention Plan on Encroachment and Destruction of Forest Resources Suitable for the Areas in Krabi Province; namely, (1) strategy to create understanding, (2) strategy to manage the areas, and (3) strategy to participate.

Keywords : Prevention plan on encroachment, Destruction of forest resources, Krabi Province

บทนำ

ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบัน ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่จังหวัดกระบี่ ยังมีการถูกบุกรุกทำลายอย่างต่อเนื่องในหลายรูปแบบ และไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง ซึ่งหากมองมาตรการของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการดูแลป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้ ยังไม่มีความเข้มแข็งพอที่จะเป็นเครื่องมือในการบังคับใช้ เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำไม้ การแปรรูปไม้ หรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับการรับจ้างโค่นต้นไม้ รับจ้างแปรรูปไม้ ค้าไม้แปรรูปหรือคำสั่งประดิษฐ์ที่ทำจากไม้ และเป็นผู้มีเครื่องเลื่อยโซ่ยนต์ไว้ในครอบครอง ซึ่งผู้วิจัยมองว่า ผู้ครอบครองเครื่องเลื่อยโซ่ยนต์เป็นกลุ่มที่มีอาชีพด้านการป่าไม้และใกล้ชิดกับพื้นที่ป่าไม้ มีส่วนได้ส่วนเสียกับต้นไม้ ป่าไม้โดยตรง โครงการศึกษาวิจัยในเรื่อง “แผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่” จึงเป็นการศึกษาแนวคิด/ความคิดเห็นของผู้ครอบครองเครื่องเลื่อยโซ่ยนต์ น่าจะนำผลการวิจัยดังกล่าว ไปใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการจัดทำแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ ในท้องที่จังหวัดกระบี่ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในด้านการป้องกันรักษาป่า ด้านการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านการป่าไม้
2. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของจังหวัดกระบี่

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมการ

- 1.1 ศึกษาข้อมูลสถานการณ์ป่าไม้จากแหล่งข้อมูล
- 1.2 ออกแบบและจัดทำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์
- 1.3 วางแผนงานวิจัย ชักซ้อมความเข้าใจกับทีมงานผู้เก็บข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 ใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด
 - 2.2 ใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด
- แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล สังกศ เศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ งานอดิเรก ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว ระยะเวลาในการอาศัยในท้องถิ่นนั้น ขนาดพื้นที่ที่ถือครอง ประเภทที่ดินถือครอง และการครอบครองเลื่อยโซ่ยนต์

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เป็นสาเหตุและเป็นปัจจัยเกี่ยวข้องต่อการบุกรุกทำลายป่า การยึดถือครอบครองพื้นที่ป่า แนวเขตที่ดินในเขตป่าไม้ ผู้ปกครองในท้องที่ต่อการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ การปลูกพืชเกษตรกับของการตัดไม้ในเขตป่า การบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ การได้รับความรู้ความเข้าใจด้านป่าไม้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ความคิดเห็นด้านการป้องกันรักษาป่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลพื้นที่ป่า ปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ไปให้หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดกระบี่ ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายป่า ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่ หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่า หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หัวหน้าสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลน เป็นต้น ประเมินเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาและหาจุดบกพร่อง แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

3. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก

3.1 ประชากรเป้าหมาย คือ ประชากรที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ ไว้กับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่ และเดินทางมารับใบอนุญาตฯ จากนายทะเบียนเลื่อยโซ่ยนต์ ณ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่มีจำนวนทั้งสิ้น 2,250 ราย

3.2 กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบง่าย ผู้วิจัยยื่นแบบสอบถามให้ประชาชนผู้เดินทางมารับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ จำนวน 340 คน นำกลับไปกรอกข้อมูล แล้วให้ส่งคืนมายังผู้วิจัย ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว คำนวณหาโดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

3.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์กับประชาชนผู้เดินทางมารับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์โดยคัดเลือกคน (ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 3.3.2) ซึ่งจะเป็นตัวแทนจากแต่ละอำเภอ ภายในจังหวัดกระบี่ รวม 8 อำเภอๆ ละ 3 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 24 คน

4. ขั้นตอนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

- ยื่นแบบสอบถามพร้อมซองจดหมายปิดแสตมป์และชี้แจงรายละเอียดกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างนำแบบสอบถามกลับไปกรอกข้อมูล แล้วให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

ส่วนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก

- ใช้แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก โดยให้ทีมงานสัมภาษณ์ ชี้แจงรายละเอียดและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบเสร็จสิ้น จึงทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้ทำการลงรหัสวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

4.2.1 อธิบายลักษณะข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

4.2.2 วัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

4.2.3 จัดเรียงลำดับความสำคัญ ความคิดเห็น ด้านการป้องกันรักษาป่า

4.2.4 ใช้ข้อความและตารางมาเป็นวิธีนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา
 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นตามค่าเฉลี่ย 5 ระดับ

- 1) ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 มีความเห็นอยู่ในระดับต่ำ
- 2) ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 มีความเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
- 3) ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 4) ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 มีความเห็นอยู่ในระดับสูง
- 5) ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 มีความเห็นอยู่ในระดับสูงมาก

4.3 การสังเคราะห์ข้อมูล

- 1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ยกร่างยุทธศาสตร์การจัดทำแผนป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่
- 2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการป้องกันและดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องที่จังหวัดกระบี่ เพื่อให้ความคิดเห็นในแผนการป้องกันฯ
- 3) สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

5. ขั้นตอนการสรุปผล จัดทำรายงาน จัดพิมพ์และเผยแพร่

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูล	ร้อยละ
เพศชาย	92.5
อายุเฉลี่ยระหว่าง 41 - 50 ปี	39.4
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	64.4
ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ป.4 - ป.6)	63.5
มีเหตุผลที่เลื่อยโซยนต์เพื่อใช้ตัดไม้ส่วนตัว	72.1
มีระยะเวลาการใช้เลื่อยโซยนต์ระหว่าง 1 - 5 ปี	45.6
จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน	47.6
ระยะเวลาในการอยู่อาศัยในท้องถิ่นมากกว่า 20 ปี	82.1
มีรายได้ต่อครัวเรือน ไม่เกิน 10,000 บาท	44.7
มีรายได้ที่เกิดจากเครื่องเลื่อยโซยนต์ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท	27.4
ประเภทที่ดินที่ถือครองมากที่สุด ได้แก่ น.ส.3 หรือ น.ส. 3ก	29.1
การถือครองที่ดินอยู่ในเขตป่า	31.76
มีการถือครองที่ดินมากกว่า 20 ไร่	35.5

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย “มสธ. วิจัย ประจำปี 2554”

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 92.9 มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.4 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 64.4 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ป.4 - ป.6) คิดเป็นร้อยละ 63.5 กลุ่มตัวอย่างมีเหตุผลที่ใช้เครื่องเลื่อยโซยนต์เพื่อใช้ตัดไม้ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 72.1 และมีระยะเวลาการใช้เลื่อยโซยนต์ระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.6 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมากกว่า 20 ปี สูงถึงร้อยละ 82.1 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ครอบครัวต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.7 และมีรายได้ที่เกิดจากการใช้เลื่อยโซยนต์ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.4 ในส่วนของประเภทที่ดินที่กลุ่มตัวอย่างถือครอง พบว่าประเภทที่ดินที่มีการถือครองมากที่สุด ได้แก่ น.ส. 3 หรือ น.ส. 3 ก. คิดเป็นร้อยละ 29.1 แต่ที่น่าสังเกตสำหรับประเภทที่ดินที่ถือครองของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในประเภทไม่มีหลักฐานการถือครองใดๆ จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 มีการชำระภาษีบำรุงท้องที่ (ภบท.5) จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.5 และมีการถือครองที่ดินประเภทอื่นๆ ได้แก่ สทก. (ออกให้โดยกรมป่าไม้) และ กสน. 5 (ออกให้โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์) รวม 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.9 ประเภทที่ดินที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาถึงสถานะของประเภทที่ดินแล้วพบว่า ที่ดินที่ถือครองไม่เป็นที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแต่อย่างใด ยังคงมีสถานะเป็นป่า ฉะนั้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการถือครองที่ดินอยู่ในเขตป่า รวมจำนวน 106 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.76 หรือประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินหรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าไม้ ในส่วนของขนาดพื้นที่ถือครอง กลุ่มตัวอย่างมีการถือครองที่ดินมากกว่า 20 ไร่ เป็นจำนวนร้อยละ 35.3

ตอนที่ 2 สาเหตุและปัจจัยเกี่ยวข้องต่อการบุกรุกทำลายป่า

ตารางที่ 2 สาเหตุและปัจจัยเกี่ยวข้องต่อการบุกรุกทำลายป่า

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย
ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความยั่งยืน	3.93
แนวเขตป่าไม้แต่ละประเภทไม่มีความชัดเจน	3.79
ประชากรของจังหวัดกระบี่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว	3.62
การบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ไม่เข้มแข็ง จริงจัง	3.58
ป่าไม้ถูกทำลายเพราะชาวบ้านไม่มีส่วนร่วมในการดูแล	3.57

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญและมีความเห็นอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 แนวเขตป่าไม้แต่ละประเภทไม่มีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ประชากรของจังหวัดกระบี่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 การบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ไม่เข้มแข็งจริงจัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และความเห็นในเรื่องป่าไม้ถูกทำลายเพราะชาวบ้านไม่มีส่วนร่วมในการดูแล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นด้านการป้องกันรักษาป่า

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย
ร่วมกันจัดตั้งป่าชุมชน	3.91
ตั้งกรรมการประจำหมู่บ้านดูแลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	3.84
จัดตั้งศูนย์เรียนรู้พันธุ์ไม้ประจำท้องถิ่น	3.83
จัดตั้งกลุ่มเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และความต้องการให้ปลูกต้นไม้รอบเขตพื้นที่ป่าเป็นแนวกันชน	3.81
สร้างเครือข่ายย่อยคอยสนับสนุนและร่วมทำงานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้	3.76
แจ้งเบาะแสและให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้	3.61
จัดตั้งชุดลาดตระเวนตรวจป่า	3.48

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างได้มีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ดังนี้ ร่วมกันจัดตั้งป่าชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.91 ตั้งกรรมการประจำหมู่บ้านดูแลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 จัดตั้งศูนย์เรียนรู้พันธุ์ไม้ป่าประจำท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ต้องการจัดตั้งกลุ่มเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และความต้องการให้ปลูกต้นไม้รอบเขตพื้นที่ป่าเป็นแนวกันชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 การสร้างเครือข่ายย่อยคอยสนับสนุนและร่วมทำงานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 การแจ้งเบาะแสและให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และต้องการจัดตั้งชุดลาดตระเวนตรวจป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วม

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกป่าและบำรุงรักษาต้นไม้	3.93
ร่วมกิจกรรมฝึกอบรมเยาวชน เยาวชนในการอนุรักษ์ป่าไม้	3.90
ร่วมจัดทำแผนป้องกันรักษาป่าในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.88
กิจกรรมสัมมนาเวทีชาวบ้านระดมความคิดเห็นเพื่อการรักษาป่า	3.78
เพาะชำกล้าไม้แจกชาวบ้าน	3.75
ร่วมกิจกรรมฝึกอบรมอาสาสมัครพิทักษ์ป่า	3.72
ส่งเสริมหลักสูตรการเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้รู้ด้านชนิดพันธุ์ไม้มาเป็นผู้สอน	3.70

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงทุกประเด็น อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกป่าและบำรุง รักษาต้นไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 การร่วมกิจกรรมฝึกอบรมเยาวชน เยาวชนในการอนุรักษ์ป่าไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ร่วมจัดทำแผนป้องกันรักษาป่าในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 กิจกรรมสัมมนาเวทีชาวบ้านระดมความคิดเห็นเพื่อการรักษาป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้แจกชาวบ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 การร่วมกิจกรรมฝึกอบรมอาสาสมัครพิทักษ์ป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และการส่งเสริมหลักสูตรการเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบล โดยให้ปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้รู้ด้านชนิดพันธุ์ไม้มาเป็นผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย
การจัดทำแผนป้องกันรักษาป่าอย่างจริงจัง	4.19
การสำรวจพื้นที่ป่า สัตว์ป่า พื้นที่ทำกินให้ได้ข้อมูลชัดเจน	4.14
ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตป่าไม้	3.81
การจัดระเบียบผู้อยู่อาศัยทำกินในเขตป่าไม้	3.78
การตั้งส่วนจัดการป่าไม้และสิ่งแวดล้อมประจำองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ป่าตามหลักวิชาการ	3.60
จัดตั้งศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในเขตป่าของตำบล	3.57

จากตารางที่ 5 กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งมีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ดังนี้ การจัดทำแผนป้องกันรักษาป่าอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 การสำรวจพื้นที่ป่า สัตว์ป่า พื้นที่ทำกินให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตป่า ไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 การจัดระเบียบผู้อยู่อาศัยทำกินในเขตป่าไม้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 การตั้งส่วนจัดการป่าไม้และสิ่งแวดล้อมประจำองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ป่า ตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และสนับสนุนให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในเขตป่าของตำบล มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.57

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการป่าไม้

ข้อมูล	ค่าเฉลี่ย
สร้างเครือข่ายกับทุกหมู่บ้านรอบเขตป่า	4.07
จัดทีมงานเฝ้าระวังและทีมเคลื่อนที่เร็วเพื่อแจ้งเบาะแส	3.73
การใช้มาตรการทางสังคมแก่ผู้บุกรุก	3.49

จากตารางที่ 6 กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง รวม 3 ประเด็น กล่าวคือ ในประเด็นการสร้างเครือข่ายกับทุกหมู่บ้านรอบเขตป่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 การจัดทีมงานเฝ้าระวังและทีมเคลื่อนที่เร็วเพื่อแจ้งเบาะแส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และการใช้มาตรการทางสังคมแก่ผู้บุกรุก เช่น ตัดสิทธิต่างๆ ที่ได้รับจากหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.49

ตอนที่ 4 การกำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่

สามารถยกร่างเป็นยุทธศาสตร์ในแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่ได้ โดยร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว ได้ผ่านการพิจารณาความเห็นจากผู้แทนหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการป้องกันและดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องที่จังหวัดกระบี่ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ และที่ประชุมมีความเห็นว่าการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำแผนฯ มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานหลักของหน่วยงานและมีบุคลากร เครื่องมือพอที่จะดำเนินการได้ อาจมีความเป็นไปได้ในด้านงบประมาณที่จะขอจากหน่วยงานต้นสังกัดและขอสนับสนุนจากจังหวัดกระบี่ รวมถึงเป็นยุทธศาสตร์ที่เกิดจากการยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านป่าไม้ ได้แก่ ผู้ครอบครองเชื้อโซขนต์ในท้องที่จังหวัดกระบี่ รายละเอียดดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้าง الوعي ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ได้แก่

1.1 กลยุทธ์การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ให้ประชาชน มี 3 มาตรการ คือ

- 1.1.1 จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ด้านการอนุรักษ์ ให้ผู้มีใบอนุญาตเลี้ยง
- 1.1.2 จัดสัมมนาเวทีชาวบ้านระดมความคิดเพื่อการป้องกันรักษาป่า
- 1.1.3 จัดตั้งศูนย์เรียนรู้พันธุ์ไม้ประจำตำบล
- 1.2 กลยุทธ์เสริมศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ มี 3 มาตรการ คือ
 - 1.2.1 จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ด้าน GIS, Arc view และ GPS
 - 1.2.2 จัดสัมมนาเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการปฏิบัติการในพื้นที่ป่าไม้
 - 1.2.3 จัดฝึกอบรมเข้มเจ้าหน้าที่ป่าไม้ด้านการข่าวและการสืบสวนสอบสวน
2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่
 - 2.1 กลยุทธ์การจัดการบุคคลด้านการป่าไม้ มี 2 มาตรการ คือ
 - 2.1.1 ตั้งส่วนจัดการป่าไม้และสิ่งแวดล้อมประจำ อบต.
 - 2.1.2 จัดระเบียบผู้อยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าไม้ให้ชัดเจน
 - 2.2 กลยุทธ์การสร้างเสริมและเรียนรู้ มี 2 มาตรการ คือ
 - 2.2.1 จัดทำยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 - 2.2.2 จัดตั้งศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในเขตป่าของตำบล
 - 2.3 กลยุทธ์การจัดการพื้นที่ป่า มี 2 มาตรการ คือ
 - 2.3.1 จัดทำแผนการดูแลรับผิดชอบเขตพื้นที่ป่าของ อบต.
 - 2.3.2 จัดทำแผนการปลูกต้นไม้ตามแนวเขตป่าสมบูรณ์ เพื่อเป็นแนวกันชน
3. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่
 - 3.1 กลยุทธ์ส่งเสริมความร่วมมือภาคประชาชน มี 4 มาตรการ คือ
 - 3.1.1 ร่วมจัดตั้งป่าชุมชน / เพิ่มพื้นที่ป่าชุมชนให้มีมากขึ้น
 - 3.1.2 จัดกิจกรรมปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้อย่างต่อเนื่อง
 - 3.1.3 จัดทำโครงการธนาคารต้นไม้ประจำตำบล
 - 3.1.4 จัดตั้งสถานีวิทยุชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ป่า
 - 3.2 กลยุทธ์สร้างเสริมกระบวนการทำงานร่วมกัน มี 4 มาตรการ คือ
 - 3.2.1 ตั้งกรรมการประจำหมู่บ้าน ดูแลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
 - 3.2.2 จัดตั้ง “ป่าไม้หมู่บ้าน” ตามแนวพระราชประสงค์
 - 3.2.3 จัดตั้งเครือข่ายกับทุกหมู่บ้านที่อยู่รอบเขตป่าไม้
 - 3.2.4 จัดตั้งชุดเฝ้าระวังและเคลื่อนที่เร็วประจำตำบล
 - 3.3 กลยุทธ์สร้างแนวร่วมการป้องกันรักษาป่า มี 5 มาตรการ คือ
 - 3.3.1 จัดฝึกอบรมลูกเสือป่าไม้ / ยูวสิ่งแวดล้อม
 - 3.3.2 จัดฝึกอบรมเยาวชน เยาวชนพิทักษ์ป่า

3.3.3 จัดตั้งกลุ่มนักอนุรักษ์ ชุมชนคนรักภูอุทยาน / รักสัตว์ป่า

3.3.4 จัดกิจกรรมฝึกอบรมอาสาสมัครพิทักษ์ป่า

3.3.5 จัดเสริมหลักสูตรการเรียนของโรงเรียนในสังกัด อบต.

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้รับใบอนุญาตให้มีเลื่อยโซ่ยนต์ในท้องที่จังหวัดกระบี่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในด้านการป้องกันรักษาป่า ด้านการมีส่วนร่วม และภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านการป่าไม้

ประเด็นที่ 1 ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนก ชียงคบุตร (2547) ที่พบว่า ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

การที่เป็นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะว่า การส่งเสริมความรู้เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจยังไม่สามารถสร้างความเข้าใจได้อย่างทั่วถึง มีผลให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ประเด็นที่ 2 แนวเขตป่าไม้แต่ละประเภทไม่มีความชัดเจน

การที่เป็นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะว่าหน่วยงานภาครัฐยังขาดการบริหารจัดการพื้นที่ป่าที่จะทำให้เกิดความชัดเจนของแนวเขตป่าแต่ละประเภท จึงเป็นผลให้เกิดความขัดแย้งกันเองระหว่างหน่วยงานของภาครัฐและระหว่างของภาครัฐกับภาคประชาชน

ประเด็นที่ 3 คือ ประชากรของจังหวัดกระบี่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

การที่เป็นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะว่าความเจริญและการพัฒนาทางเทคโนโลยี การแพทย์และการสาธารณสุข รวมถึงการพัฒนาด้านการสาธารณสุขไปไกล เป็นผลให้อัตราการเพิ่มของประชากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่พื้นที่ทำกินมีจำนวนจำกัด จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ประชาชนต้องบุกรุกพื้นที่ป่าไม้มากขึ้น

ประเด็นที่ 4 คือ การบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ไม่เข้มแข็ง จริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำเริญ วราภรณ์ (2547) ที่พบว่า กฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารจัดการโครงการ

การที่เป็นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะว่า การปฏิรูประบบราชการในภาคส่วนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ภาคประชาชนมองว่า ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ไม่มีความเข้มแข็ง จริงจัง และขาดเจ้าภาพผู้รับผิดชอบอย่างแท้จริง

ประเด็นที่ 5 คือ ป่าไม้ถูกทำลายเพราะชาวบ้านไม่มีส่วนร่วมในการดูแล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์สวัสดิ์ อักษรสวัสดิ์ (2550) ที่พบว่า หากรัฐเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ จะทำให้การอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติมีประสิทธิภาพและลดปัญหาความขัดแย้งได้

การที่เป็นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะชุมชนซึ่งเปรียบเสมือนผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพยากรในท้องถิ่นนั้นๆ มีอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากร ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรร่วมกัน น่าจะเกิดประโยชน์ต่อการอนุรักษ์มากกว่า การดำเนินการโดยภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การจัดทำแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของจังหวัดกระบี่

สามารถนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นอยู่ในระดับสูง ในประเด็นที่เป็นสาเหตุของการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ มากำหนดเป็นหัวข้อยุทธศาสตร์การจัดทำแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดกระบี่ได้ 3 หัวข้อยุทธศาสตร์ คือ 1) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้าใจ 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ และ 3) ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ประเด็นความคิดเห็นด้านการป้องกัน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์และภูมิปัญญาชาวบ้าน สามารถนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ได้ 8 กลยุทธ์ และมาตรการหรือแนวทางปฏิบัติได้ 25 มาตรการ

เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 5 แนวนโยบายพื้นฐานของรัฐ ส่วนที่ 8 แนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาตรา 25 รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือจัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

การที่เป็นเช่นนั้น น่าจะเป็นเพราะว่า การดำเนินการตามแผนงานเพื่อการป้องกันรักษาป่าของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จ ยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนจากภาคประชาชน หรืออาจเป็นเพราะการปฏิรูประบบราชการที่ผ่านมามีไม่ได้ยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง หรือเพราะผลของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งจนทำให้ขาดเสถียรภาพในการบริหารจัดการบ้านเมือง หรือไม่ก็น่าจะเป็นเพราะความไม่โปร่งใสของนักการเมืองและการทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการก็อาจเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ป่าโดยตรง ได้แก่ หน่วยงานในสังกัด กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชและกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงหน่วยงานส่วนภูมิภาคในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประสานการปฏิบัติงานได้ตามอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 5 ส่วนที่ 8 มาตรา 85 (4) คือจัดให้มีแผน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งต้องให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและ มาตรา 85 (5) คือส่งเสริม บำรุงรักษาและคุ้มครอง คุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อ สุขภาพ อนามัย สวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชนท้องถิ่นและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เพิ่มบทบาทและกำหนด รูปแบบการบริหารได้ ตามอำนาจหน้าที่ในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ การบำรุงรักษาและการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่นนั้นๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ตามมาตรา 290 หมวดที่ 14 ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

1.3 องค์กรภาคประชาชน อันได้แก่ ชุมชน ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ตามสิทธิในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 3 ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน มาตรา 66 ชุมชน ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิ อนุรักษ์หรือฟื้นฟูและมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และมาตรา 67 สิทธิของบุคคล ที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และ ให้การคุ้มครอง ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยเรื่องแผนการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ที่เหมาะสมกับ พื้นที่จังหวัดกระบี่ ควรทำการศึกษาเจาะลึกถึงสาเหตุของการบุกรุกทำลายป่า ได้แก่ ศึกษาสาเหตุ ที่ประชาชนยังไม่มี ความเข้าใจต่อการอนุรักษ์, เหตุที่ทำให้แนวเขตป่าแต่ละประเภทยังไม่มี ความชัดเจน , สาเหตุที่การบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ยังไม่มีความเข้มแข็ง, สาเหตุที่ทำให้ชาวบ้านไม่มี ส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า

2.2 การวิจัยในเรื่องนี้ครั้งต่อไป ควรเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ เจาะลึกเฉพาะพื้นที่ อาจเป็นระดับตำบลหรือเป็นรายป่า เพื่อเป็นแผนที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ท้องถิ่นนั้นๆ มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต เวชกิจ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ประธานกรรมการที่ปรึกษา) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (กรรมการที่ปรึกษาร่วม) ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และติดตามการวิจัยในครั้งนี้อย่างใกล้ชิด รวมถึง ดร.โกมล แพรกทอง ประธานกรรมการสอบปกป้องวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ คุณจงรัก ทรงรัตนพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกระบี่ และคุณวีระศักดิ์ กราปัญญา หัวหน้ากลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่และสนับสนุนอุปกรณ์สำนักงานเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณผู้ครอบครองเลื่อยโซ่ยนต์ในท้องที่จังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยที่ได้เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ทำให้มีข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย และทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบเท้า คุณพ่อปรีชา เมืองสง และคุณแม่จรรย์ณี เมืองสง ที่ได้ให้ความเมตตา อบรมบ่มนิสัยให้มีใจรักการศึกษา และขอขอบคุณชัชรินทร์ เมืองสง (ภรรยา) เด็กชายชนมวีสุท - เด็กหญิงชนมัญญาดา เมืองสง (บุตร) ตลอดจนญาติๆ และเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

บรรณานุกรม

กนก ชียงกบุตร. (2547). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรที่อยู่อาศัยในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้) สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- จำเริญ วราภรณ์. (2547). *มาตรการทางกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศึกษาเฉพาะกรณี : โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ*. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คูสิต เวชกิจ. (2536). การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชานิเวศวิทยาและการจัดการทรัพยากรป่าไม้*. หน่วยที่ 5 หน้า 222 - 226 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์.
- พงษ์สวัสดิ์ อักษรสวาสดี. (2550). *สิทธิการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”. (2550, 24 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา* เล่ม 124 ตอนที่ 47ก หน้า 12 - 13 , 16 , 18 - 20 , 27 , 116
- โสภณ แท่งเพชร. (2550). *แนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ*. (พาวเวอร์พอยท์) เชียงใหม่ : สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ
- Yamane, T. 1973. *statistics : An Introductory Analysis*. 3rd ed., Harper International Edition, Tokyo.